

Πρόγραμμα ψυχοεκπαίδευσης γονέων και φροντιστών Cygnnet

Μετρώντας την αποτελεσματικότητα του

Α. Βιτανίδη, Σ. Γρηγοράκη

Τι είναι το cygnet

- Πρόγραμμα **ψυχοεκπαίδευσης και υποστήριξης** γονέων και φροντιστών από **με** καταστάσεις **αυτιστικού φάσματος**
- 7-18 χρονών

Λίγα λόγια για το πρόγραμμα

Ανάπτυξη:

- ο φορέας **Barnardo's** και
- Υπηρεσία Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων του **Bradford**.

Προσαρμογή και μετάφραση:

- ομάδα εργασίας της **Ε.ΨΥ.ΜΕ.**

Στόχοι του προγράμματος

- Να αυξήσει την **κατανόηση** των συλλεγεχόντων στις καταστάσεις αυτιστικού φάσματος
- Να βοηθήσει τους συλλετέχοντες να κατανοήσουν τι παρακινεί τη **συμπεριφορά** ενός παιδιού
- Να καθοδηγήσει τους συλλετέχοντες σε **τεχνικές – στρατηγικές** που μπορούν να χρησιμοποιήσουν με τα παιδιά
- Να κατευθύνει τους γονείς σε **πηγές ενημέρωσης** σχετικά με τις ΚΑΦ
- Να δώσει την ευκαιρία στους γονείς να **συναντήσουν** άλλους γονείς που έχουν παρόμοιες εμπειρίες, να κερδίσουν **υποστήριξη** και να μάθουν ο ένας για τον άλλο

Πώς υλοποιείται

- Πραγματοποιείται από 2 εκπαιδευμένους συντονιστές
- Γίνεται σε ομάδες έως 12 ατόμων αλλά μπορεί να εφαρμοστεί κατά περίπτωση και σε ατομικό επίπεδο
- Περιλαμβάνει θεωρητικό πλαίσιο, βίντεο και βιωματικές ασκήσεις έτσι ώστε να γίνεται πιο ευχάριστο και κατανοητό
- Ολοκληρώνεται σε 8 τρίωρες συναντήσεις, 7 τακτικές και μία follow – up τρεις μήνες μετά τη λήξη του προγράμματος
- Οι 6 πρώτες έχουν συγκεκριμένο περιεχόμενο, η 7^η είναι ελεύθερη για συζήτηση και απορίες

Πώς αποτιμάται

οι συμμετέχοντες συμπληρώνουν ένα ερωτηματολόγιο:

1. αξιολογώντας τις συναντήσεις:
  - στο τέλος καθε συναντησης (6)
2. αξιολογώντας την αυτοπεποίθησή τους ως προς την διαχείριση των συμπεριφορών των παιδιών τους:
  - στην αρχή της 1ης συνάντησης
  - στο τέλος της 8ης

Η αναγκαιότητα εφαρμογής του προγράμματος στο κέντρο μας

- Η δυσκολία των γονέων - φροντιστών να κατανοήσουν τη **φύση των δυσκολιών** των παιδιών τους δίνοντας συχνά **λάθος ερμηνείες**
- Η δυσκολία των γονέων - φροντιστών να κατανοήσουν τις **στρατηγικές παρέμβασης** των θεραπειών στα παιδιά τους
- Για να επιτευχθεί καλύτερη **συνεργασία και κοινή γλώσσα** θεραπειών και οικογένειας

Η αναγκαιότητα εφαρμόγής του προγράμματος στο κέντρο μας

- Να «φροντιστούν» οι γονείς - φροντιστές και τα αδέρφια, καθώς όλο το βάρος της οικογένειας δίνεται συνήθως στο άτομο με ΚΑΦ
- Να απενοχοποιηθούν οι γονείς- φροντιστές και ταυτόχρονα να ενδυναμωθούν
- Να δοθεί η ευκαιρία να γνωριστούν μεταξύ τους οι γονείς – φροντιστές, καθώς υπήρχε η αίσθηση της μοναξιάς

Υλοποίηση του προγράμματος

○ Δείγμα:

- 2 ομάδες των 10 ατόμων (20 συνολικά)
- 13 γυναίκες και 7 άνδρες
- 18 γονείς και 2 φροντιστές
- 3 ζευγάρια γονιών
- 3 άτομα δεν ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα
- 17 παιδιά με ΚΑΦ, 15 ενταγμένα στο κέντρο μας

○ Τόπος:

- Κέντρο Ειδικών Θεραπειών *Ταξίδι στην Ανάπτυξη*

○ Χρόνος: *Ιερά Οδός 295 και πλατεία Δαβάκη 1, Αιγάλεω, Αθήνα*

- Μάρτιος -Σεπτέμβριος 2013

Αξιολόγηση

οι συμμετέχοντες συμπληρώνουν ένα
ερωτηματολόγιο:

- 1. αξιολογώντας τις συναντήσεις:**
  - στο τέλος καθε συναντησης (6)
  - κλίμακα 0-5 (παρουσιάζεται ο μέσος όρος)
- 2. αξιολογώντας την αυτοπεποίθησή τους
ως προς την διαχείριση των
συμπεριφορών των παιδιών τους:**
  - στην αρχή της 1ης συνάντησης
  - στο τέλος της 8ης

Συνάντηση ένα: Αυτισμός και διάγνωση

- Ήταν τα θέματα σε αυτή τη συνάντηση βοηθητικά για εσάς 4,65
- Βρήκατε τις πληροφορίες σχετικά με τη διάγνωση βοηθητικές 4,85

Συνάντηση δύο: Επικοινωνία

- Ήταν βοηθητικά για εσάς τα θέματα που καλύφθηκαν σε αυτή τη συνάντηση; **4,79**
- Πιστεύετε ότι οι πληροφορίες που παρουσιάστηκαν σχετικά με την επικοινωνία θα σας βοηθήσουν να κατανοήσετε καλύτερα και να επικοινωνήσετε με το παιδί που είναι υπό την φροντίδα σας; **4,95**

Συνάντηση τρία: Αισθητηριακά θέματα

- Ήταν βοηθητικά για εσάς τα θέματα που καλύφθηκαν σε αυτή τη συνάντηση;
4,95
- Πιστεύετε ότι οι στρατηγικές που περιγράφηκαν για να δουλέψει κανείς με ένα παιδί με αισθητηριακές ανάγκες θα είναι βοηθητικές για εσάς; **4,79**

Συνάντηση τέσσερα: Κατανόηση συμπεριφοράς

- Βρήκατε τις πληροφορίες για την ανθρώπινη συμπεριφορά γενικά και τις δυσκολίες που σχετίζονται με τις ΚΑΦ βοηθητικές για την κατανόηση της συμπεριφοράς; 4,81
- Βρήκατε την αρχή του παγόβουνου βοηθητική για την κατανόηση της συμπεριφοράς; 4,81

Συνάντηση πέντε: Διαχείριση συμπεριφοράς

- Ήταν βοηθητικά για εσάς τα θέματα που καλύφθηκαν σε αυτή τη συνάντηση; **5**
- Πιστεύετε ότι οι στρατηγικές που περιγράφηκαν σχετικά με τη διαχείριση της συμπεριφοράς ενός παιδιού ήταν βοηθητικές; **4,94**

Συνάντηση έξι: αδέρφια

- Ήταν τα θέματα που καλύφθηκαν σε αυτή τη συνάντηση βοηθητικά για εσάς; 5
- Βρήκατε βοηθητικό το κομμάτι σχετικά με τις στρατηγικές; 5

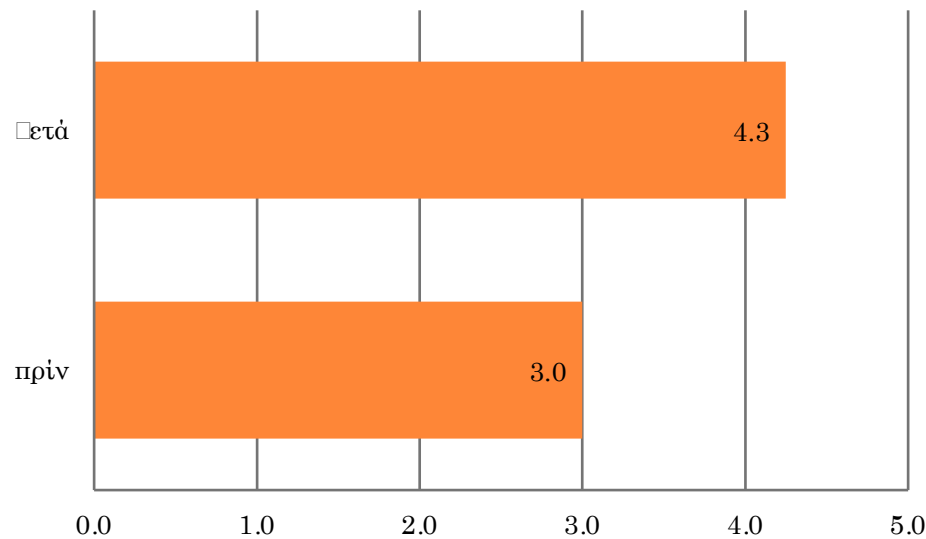
Αξιολόγηση

οι συ^{□□}ετέχοντες συ[□]πληρώνουν ένα
ερωτη[□]ατολόγιο:

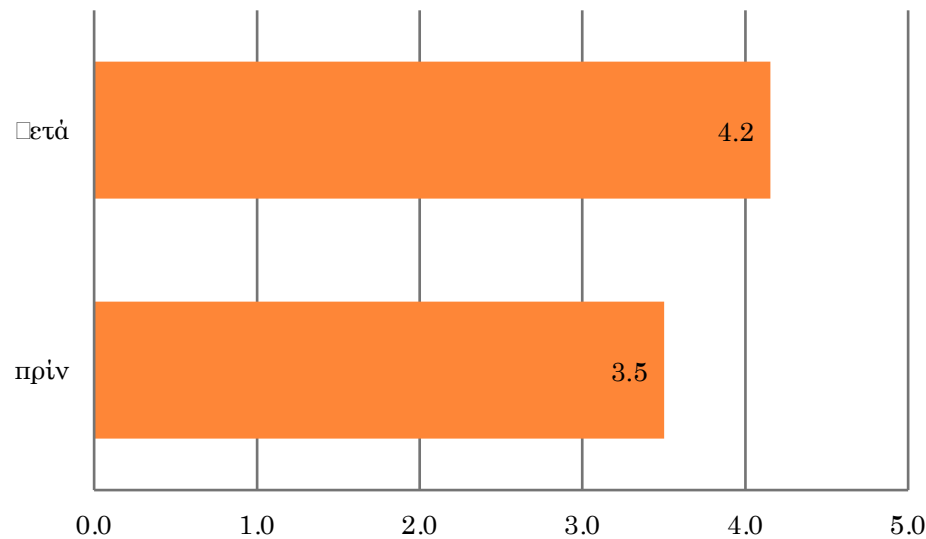
1. αξιολογώντας τις συναντήσεις:
  - στο τέλος καθε συναντησης (6)
2. αξιολογώντας την αυτοπεποίθησή
τους ως προς την διαχείριση των
συ[□]περιφορών των παιδιών τους:
  - στην αρχή της 1ης συνάντησης
  - στο τέλος της 8^{ης}
  - 15 ερωτήσεις
  - κλί[□]ακα 0-5 (παρουσιάζεται ο [□]έσος όρος
πριν και [□]ετά το πρόγρα^{□□}α)

Βαθμός αυτοπεποίθησης των συλλεγεχόντων στη
διαχείριση των αναγκών ενός παιδιού με ΚΑΦ
πριν και μετά το Cygnet

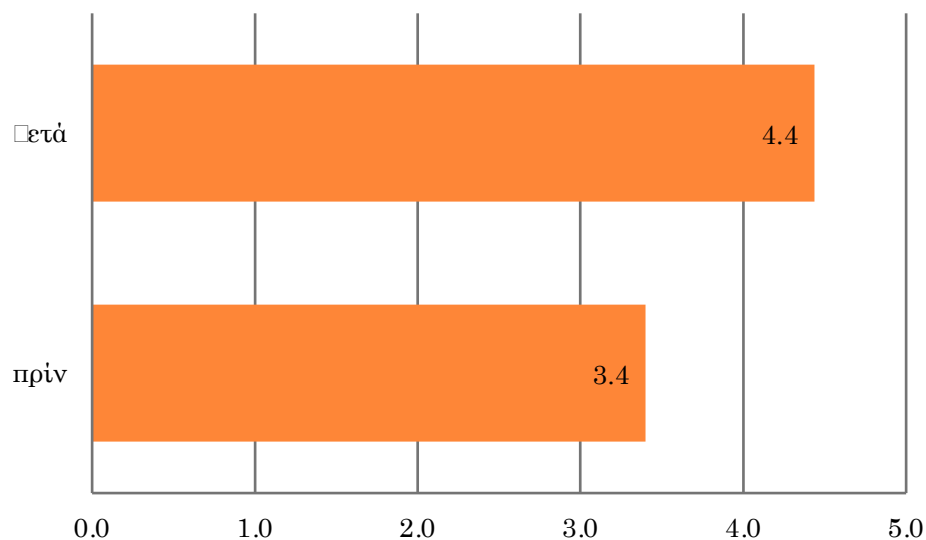
Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί σας αναστατώνεται ή βασανίζεται από ορισμένους ήχους, φώτα, μυρωδιές κτλ (αισθητηριακή επίδραση)

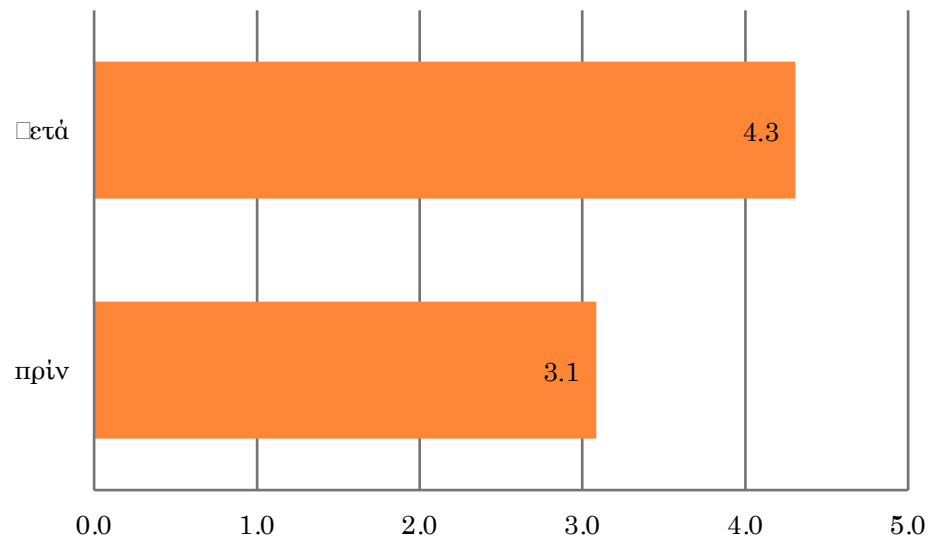
Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί ακολουθεί ρουτίνες άκα**■**πτα

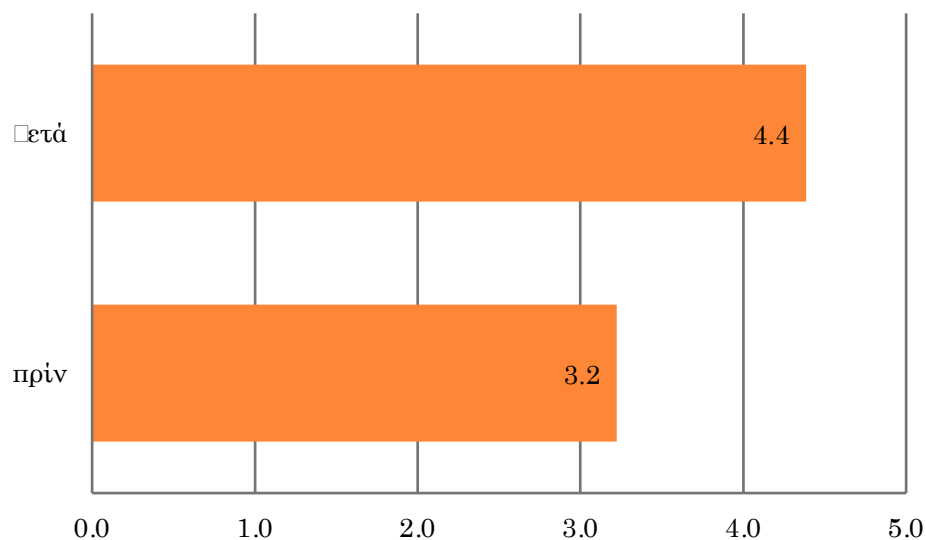
Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί σας
επιμένει να γίνονται τα πράγματα με τον δικό
του τρόπο

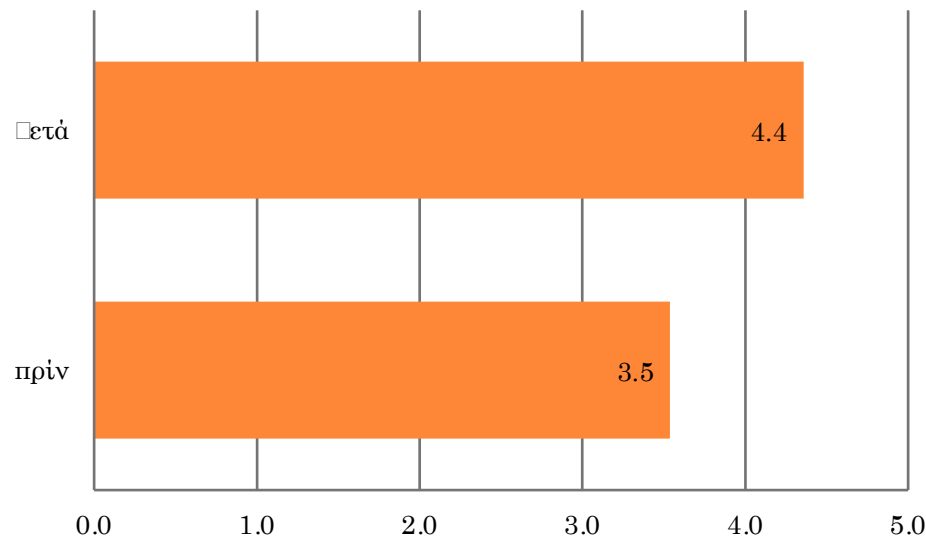
Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί σας αναστατώνεται από την αλλαγή

Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί σας
□πορεί να δει □όνο έναν τρόπο για να κάνει τα
πράγ□ατα

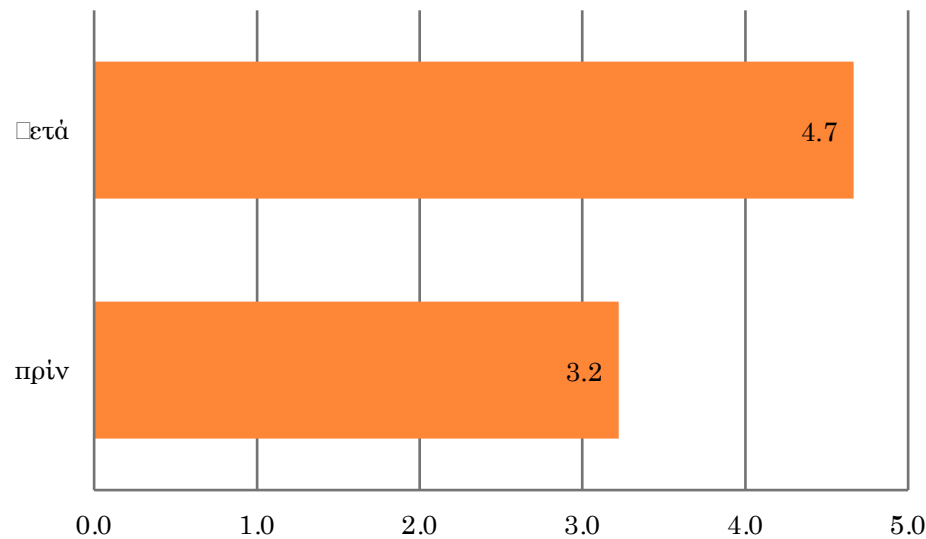

Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί σας γίνεται επιθετικό ☐ε εσάς και τους άλλους

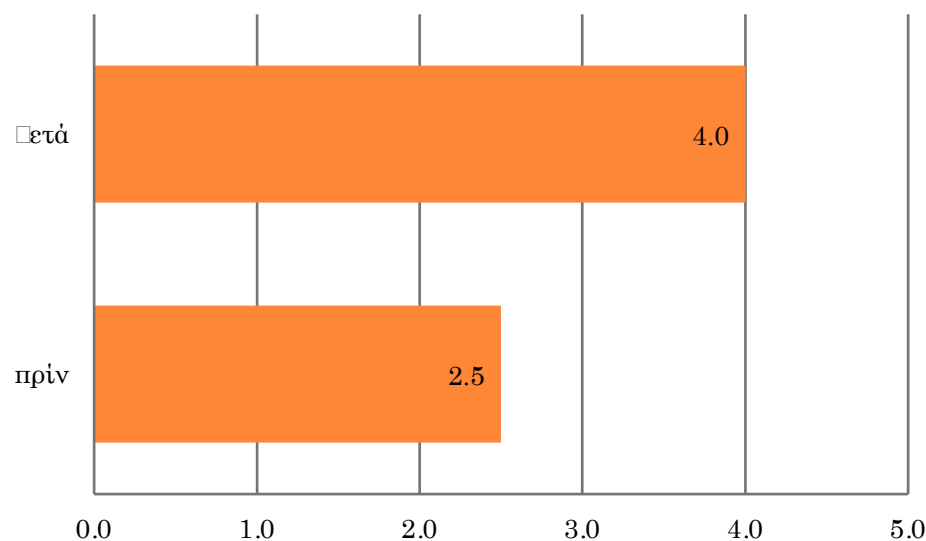

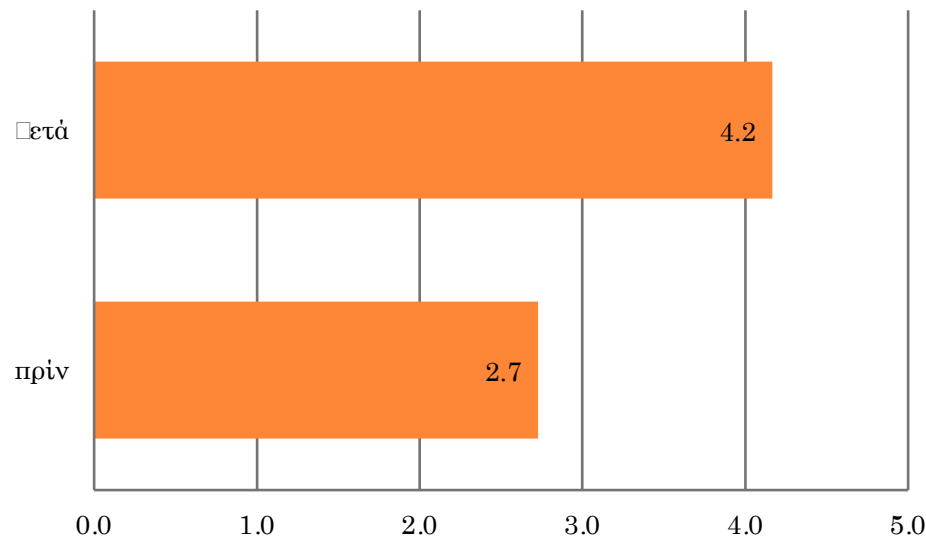
Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί σας δε διατηρεί βλεμματική επαφή

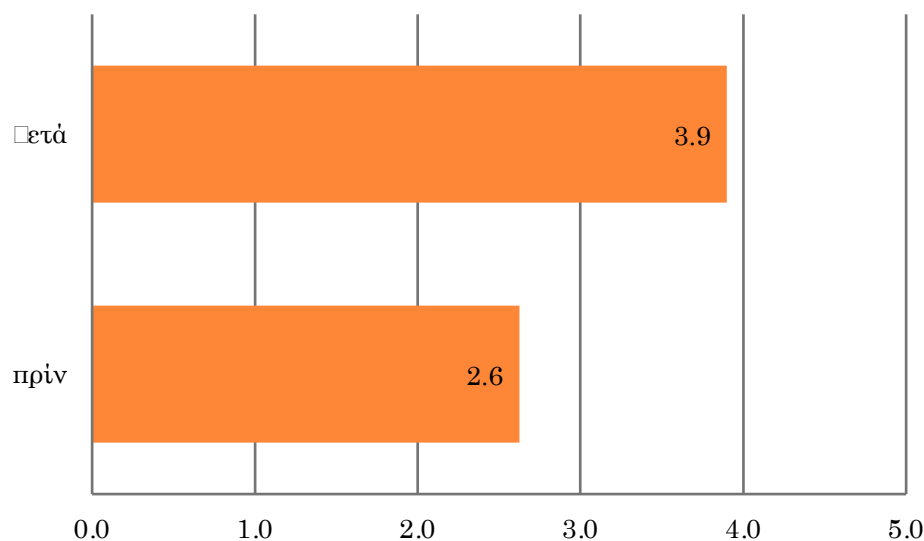
Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί σας δυσκολεύεται να καταλάβει τα συναισθήματα των άλλων

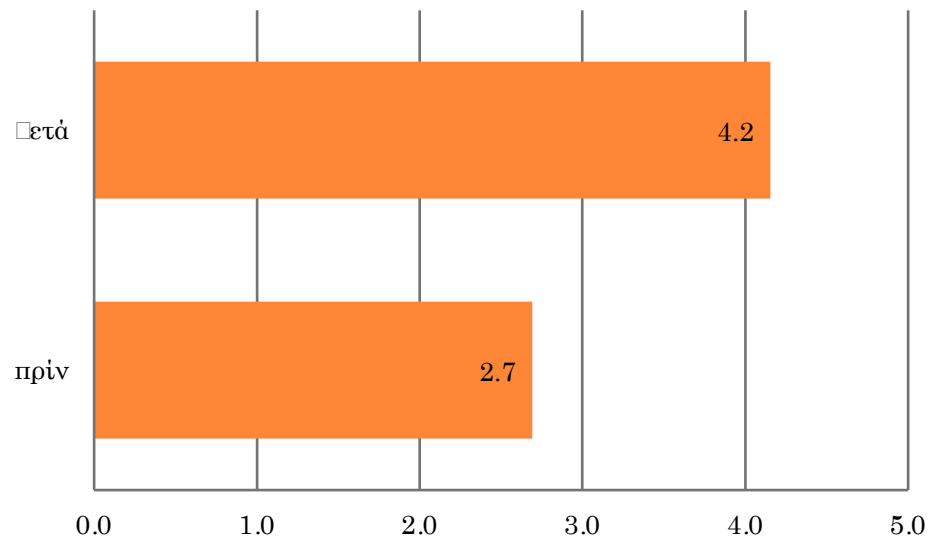
Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί σας δεν κρατάει τη σειρά στη συζήτηση

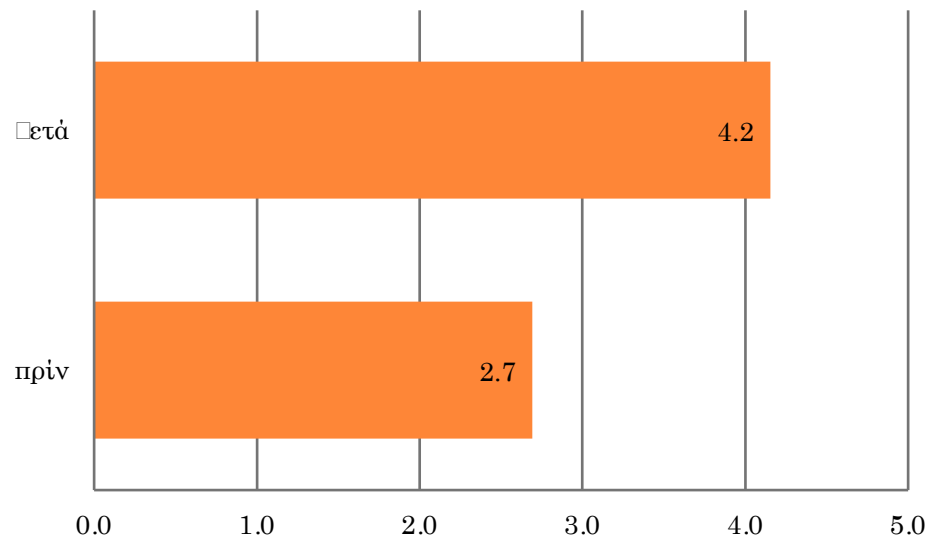
Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί σας
βρίσκει την κριτική ή την ήττα σε ένα παιχνίδι
πολύ οδυνηρή

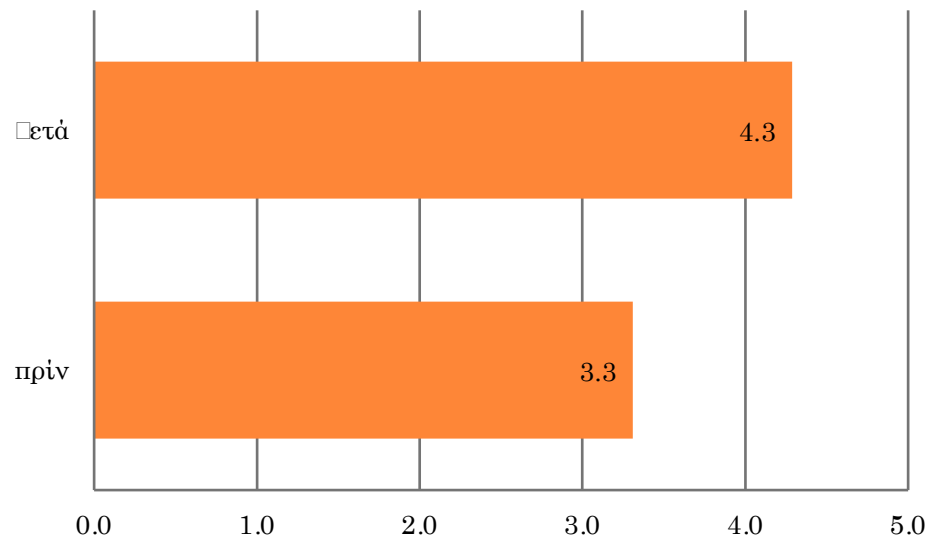
Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί σας διακόπτει συζητήσεις

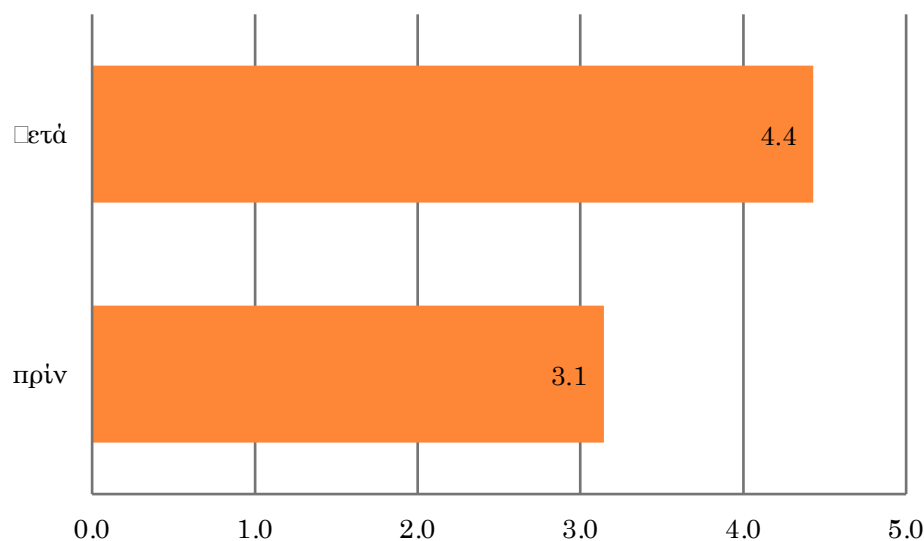
Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί σας
μιλάει υπερβολικά για ένα συγκεκριμένο θέμα

Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί σας κάνει στερεοτυπικές κινήσεις όταν είναι αναστατωμένο π.χ. λίκνισμα σώματος, πετάρισμα χεριών, κινήσεις προσώπου

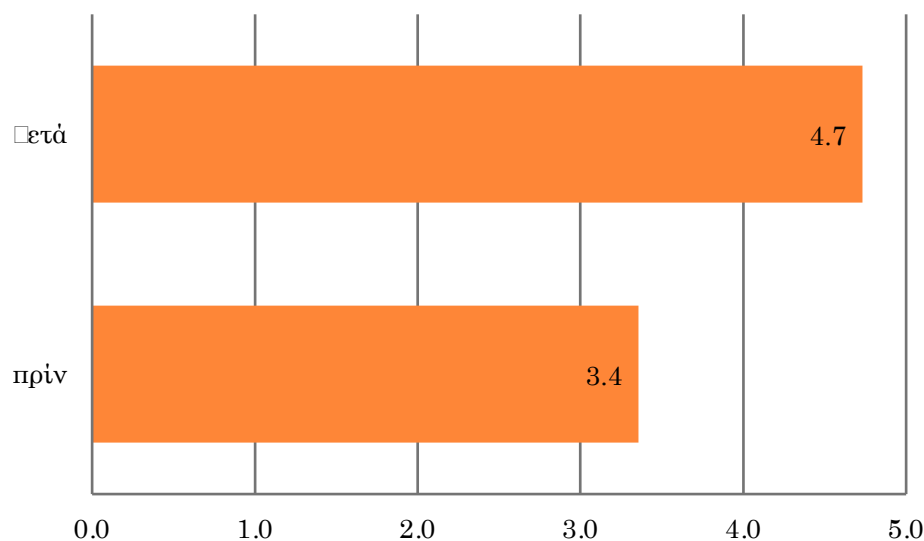

Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί σας ασχολείται με ρουτίνες/ιεροτελεστίες π.χ. βάζοντας τα πράγματα στη σειρά

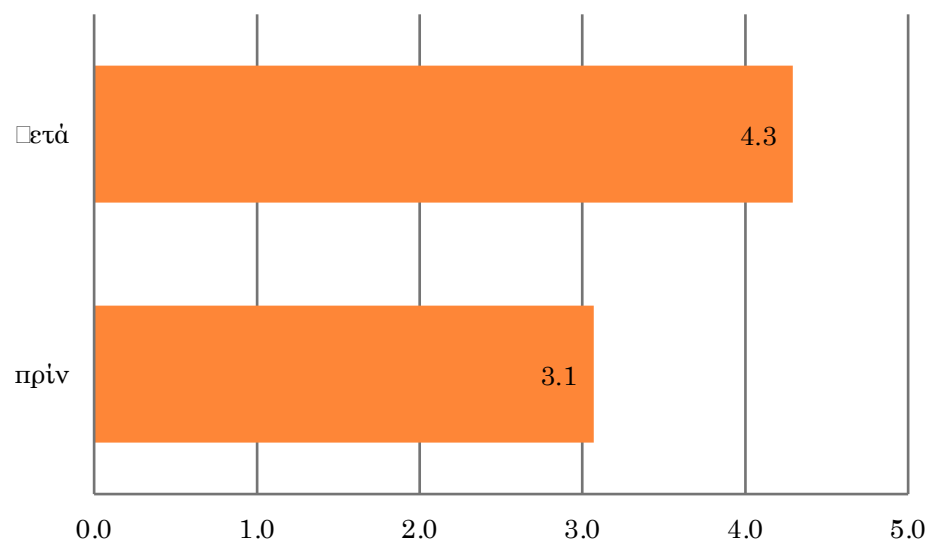

Πόσο αυτοπεποίθηση έχετε όταν το παιδί σας
ξοδεύει υπερβολικό χρόνο απασχολούμενο με
ένα συγκεκριμένο ενδιαφέρον ή δραστηριότητα

Συνολικά

Επιπλέον αποτελέσματα

- Αύξηση της κατανόησης των συλλεγεχόντων της φύσης των δυσκολιών των παιδιών τους και βελτίωση της μεταξύ τους σχέσης
- Αύξηση του κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ συλλεγεχόντων και θεραπειτών για τα παιδιά που ήταν ενταγμένα στο κέντρο μας
- Οι γονείς απέκτησαν ουσιαστικές και ρεαλιστικές προσδοκίες για τα παιδιά τους στηρίζοντας τους θεραπευτικούς μας στόχους

Επιπλέον αποτελέσματα

- Δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης, αλληλοβοήθειας και αλληλοκατανόησης μεταξύ των συλλεγετώντων
- Στήριξη της οικογένειας στο σύνολο της

Αποτελέσματα σύμφωνα με τους συμμετέχοντες...

«...μου δόθηκε η ευκαιρία να
κατανοήσω σε βάθος τις ΚΑΦ
μέσα από την πληροφόρηση σε
συνδυασμό με τις εμπειρίες
των μελών της ομάδας»

«Το cygnet με
βοήθησε να
οργανώσω αυτά που
ήξερα με πολύ
καλύτερο τρόπο»

«...ένιωθα πιο
σίγουρη για
κάποιους χειρισμούς
μου με το παιδί»

«...με βοήθησε πώς να
χειριστώ την αδερφή
του σε σχέση με τις
δυσκολίες του Σ.»

Αποτελέσματα σύμφωνα με τους συμμετέχοντες...

« για τον Ν. με βοήθησε να
μπορώ να καταλάβω το τι
θέλει και να επικοινωνούμε
έστω και αν δε ιλάει και
πολύ...»

«Υπεραπαραίτητο
πρόγραμμα για κάθε
γονιό και δάσκαλο...»

«...με βοήθησε πώς όλοι μαζί
σαν οικογένεια μπορούμε να
διαχειριστούμε τη δυσκολία
αλλά και να αντιμετωπίσουμε
τη συμπεριφορά του
περίγυρου»

Αποτελέσματα σύμφωνα με τους συμμετέχοντες...

«...καταφέραμε να
κάνουμε ήρεμες
διακοπές, καταφέραμε να
βρούμε τρόπο να πάμε
σε καφετέρια, ταβέρνα»

«...βοήθησε πολύ
στην κατανόηση
συμπεριφορών
που δεν έβγαζαν
νόημα πριν»

«από εδώ και πέρα
νιώθω πως θα τα
αντιμέτωπίσω όλα
με επιτυχία»

Τέλος

Οι συμμετέχοντες μας ζήτησαν τη συνέχιση της ομάδας προκειμένου:

- να **συζητούν θέματα** που τους απασχολούν σε σχέση με το παιδί τους αλλά και
- να **μοιράζονται τις γνώσεις** και την **εμπειρία** τους